

Máňanský HLÁSNIK

INFORMAČNÝ LIST

ročník VI., číslo 2

apríl 2013

*Požehnané prežitie vianočných sviatkov a veľa zdravia a úspechov v novom roku 2014 praje
všetkým občanom starosta obce, poslanci obecného zastupiteľstva a pracovníci Obecného úradu v Maňi.*

Jubilejný XXV. ročník Požitavských folklórnych slávností

*Slávnosti sa konali v miestnom
parku a trvali dva dni.*

V sobotu - 20. júla 2013 - v programe
„Folklórny večer v Panskej záhrade“

nický súbor Radosť Semerovo, DFS
Borinka Nitra, Drahoš Daloš – mul-
tiinštrumentalista, FS Praslica Ko-
zárovce, FSk Rozmarín Pliešovce,

Folklórny súbor KUS Štefánik Laliť
(Srbsko) a záver patril Folklórnemu
súboru Technik z Bratislavy.

Počas slávností boli pripravené
sprievodné podujatia:

Autorská výstava obrazov Mgr.
Dagmar Beutelhauserovej Zvalov-
vej, jarmok ľudových remeselníkov,
prehliadka národopisnej expozície v
priestoroch ZŠ.

Mediálni partneri podujatia boli:
RTVS – Rádio Regina, internetové
rádio www.jankohrasko.sk, MY Re-
gionálne noviny.

Naše poďakovanie patrí občanom,
ktorí pripravili výstavky a občers-
tvenie počas sprievodu. Úprimne
ďakujeme aj všetkým, ktorí prispeli
akoukoľvek formou... .

(Jarmila Trungelová)

vystupovali: Detský folklórny súbor
Dolinka Maňa, Folklórna skupina
Dolina Maňa, Folklórny súbor Ino-
vec Zlaté Moravce, Folklórny súbor
Družba Trenčín a Folklórny súbor
KUS Štefánik Laliť zo Srbska. Večer
pokračoval ľudovou veselnicou.

Nedeľný program sa začal koncer-
tom Dychovej hudby Lapášanka,
pokračoval Krojovaným sprievod-
om obcou. V hlavnom programe
„Zrkadlenie krás ľudových tradícií“
vystupovali: FSk Dolina Maňa, FSk
Hájiček Chrenovec – Brusno, DFS
Dolinka Maňa, Detský a mládež-

Udialo samarec 2013 až december 2013

2013 – Z afrických horúčav k nám **priletel samček našich bocianov** a bol poriadne zaskočený studeným a v podstate ešte zimným počasím.

26.3.2013 – **V dome smútku** vo Veľkej Mani sme vymenili staré a poruchové sociálne vybavenie záchodov za nové.

31.3.2013 – Veľkonočná nedeľa a Veľkonočný pondelok nám priniesli tohto roku „veľa vody“, ale nie len dievčatám. V nedeľu v doobedňajších hodinách sa z koryta vylial na Dolinskej ulici potok, a len pohotové a rýchle uloženie vriec s pieskom

zabránili zaplaveniu priľahlých ulíc, záhrad a domov. **V obci bol vyhlásený 3. stupeň povodňovej aktivity a mimoriadna situácia.** V poobedňajších hodinách sa voda z potoku vrátila do jeho koryta, ale súčasne začala stúpať hladina vody v Žitave. Stúpala rýchlosťou cca 25 cm za hodinu a podľa stavu na vodomernej stanici v Novej Vsi nad Žitavou, kde bola nameraná výška hladiny 402 cm, bolo potrebné počítať i z preliatím hrádze na území našej obce. Postupným stúpaním hladiny Žitavy dochádzalo k natláčaniu vody späť do Dolinského potoka, k ohrozovaniu rodinných domov na hranici intravilánu obce a k pretekaniu vody cez prietok pod cestnou komunikáciou spájajúcou obec so železničnou stanicou proti smeru toku rieky. Po dohode so zástupcami Slovenského vodohospodárskeho podniku a. s. bolo potrebné kamennou sťahou uzatvoriť vyústenie potoka, aby sa zabránilo stále stúpajúcej vode v Žitave späťne vzdúvať hladinu potoka a súčasne znížiť časť jeho ľavostrannej hrádze, aby bolo umožnené

nahromadenej vode odteciť smerom k ihrisku a rozľahlým plochám smerom k Obci Vlkaš, pretože táto voda už pretekala do týchto priestorov cez záhrady a okolo najbližších rodinných domov. Tieto úkony boli vykonané v nočných hodinách v čase od 00.30 hod. do 03.30 hod. 1.4.2013. Voda v Žitave stúpala do cca 05.00 hod., kedy kulminovala tesne na korune hrádze a v niektorých znížených častiach už začínala i pretekať. Od 06.00 hod. hladina začala klesať a o 07. 00 hod. klesla o cca 4 cm, čo znamenalo, že situácia je už stabilizovaná. Do cca 16.00 hod. klesla zhruba o 50 cm a v takomto stave už priamo neohrozovala životy a majetok občanov našej obce. Za pomoc a zodpovedný prístup k zvládnutiu celej tejto krízovej situácie si zaslúžia veľké poďakovanie všetci, ktorí sa zapojili do potrebných prác: pracovníci obecného úradu, členovia obecného hasičského zboru, členovia krízového štábu obce, pán Milan Čupák, ktorý cisternou pomohol pri odčerpávaní vody, pán Martin Bednár, ktorý „poklajnom“ znižoval hrádzu, pán Daniel Hudec, ktorý pomáhal s reguláciou odtoku vody z rybníka a všetkým mužom, ktorí sa zapojili do „vrecovania“ hrádz.

9.4.2013 – Pracovníci obce nanovo vybetónovali už schátraný **prístupový chodník** z ulice k športovej kabíne na ihrisku.

12.4.2013 – Ukončili sme 5 dní trvajúci pravidelný **jarný zvoz konárov** a drevnej hmoty z ulíc našej obce. Celkovo bolo odvezených cca 50 ton tohto materiálu.

12.4.2013 – S príchodom prvých

teplých dní **začal žblnkotať** umelý potok na námestí.

12.4.2013 – Na Valnom zhromaždení Miestnej akčnej skupiny Združenia Termál bol odsúhlasený návrh podania žiadostí na Nitriansky samosprávny kraj o dotáciu na financovanie **značenia cykloturistických trás** v rámci územia Mikroregiónu Termál z prostriedkov tzv. „malého LEADER-a“.

15.4.2013 – Na dome smútku vo Veľkej Mani bola urobená **nová hydroizolácia** nižšej časti plochej strechy, cez ktorú v zimných mesiacoch začalo zatekať do vnútorných priestorov.

19.4.2013 – V priestore detského ihriska v Malej Mani boli vysadené **okrasné kríky**, za ktoré touto cestou ďakujeme pani Marte Imrovej, ktorá ich na tento účel poskytla.

23.4.2013 – V súvislosti s návštevou a besedou v základnej škole starosta obce na obecnom úrade **privítal vicekonzula veľvyslanectva Ruskej Federácie** na Slovensku pána Andreja Vasileva. Počas prechádzky po námestí sme ho informovali o histórii i súčasnom živote našej obce. Po zápise do pamätnej knihy návšteva pokračovala spoločným obedom s riaditeľkou ZŠ s MŠ, pánom Jozefom Hatalom z Dolného Ohaja, ktorý návštevu sprostredkoval a pracovníkom Ministerstva pôdohospodárstva SR a súčasne spisovateľom pánom Stanislavom Háberom.

Máňanský hlásnik

29.4.2013 – Na stretnutí s Prof. Ing. Michalom Šarafinom, autorom projektu amfiteátra, bol prekonzultovaný **ďalší postup** dobudovania tejto stavby. Dohodol sa spôsob dotvorenia zadnej a bočnej steny pomocou odnímateľných závesných dekoratívnych prvkov – kulís.

7.5.2013 – Na základe žiadosti obce a po súhlasnom stanovisku Okr. dopravného inšpektorátu Obvodný úrad pre cestnú dopravu schválil umiestnenie trvalého dopravného značenia ďalších **dvoch priechodov pre chodcov** v našej obci. Na základe tohto povolenia Regionálna správa a údržba ciest vyznačila jeden prechod na hlavnej ceste v križovatke s miestnou komunikáciou F. Jurigu pri nových bytovkách a druhý prechod na Železničnej ulici v križovatke s ulicou P. O. Hviezdoslav

7.5.2013 – „OZ Právnicki blízko k Vám“ opäť poskytlo **bezplatné právne poradenstvo** občanom našej obce.

14.5.2013 – Na Katedre záhradnej a krajinskej architektúry Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre pri príležitosti vernisáže jubilejnej výstavy Univ. Prof. Arch. Michala Šarařina starosta obce prezentoval spoluprácu a výsledky vzájomnej spolupráce Obce Maňa s jubilujúcim autorom projektov, ktoré naša obec v posledných rokoch realizovala. Fotografie z revitalizovaného centrum obce sa dostali **na titulnú stranu** a ústrednú dvojstranu bulletinu, ktorý bol vydaný pri príležitosti tejto výstavy na Katedre architektúry Stavebnej fakulty Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Realizácii nového námestia bola venovaná i jedna samostatná strana v tejto publikácii.

15.5.2013 – Obecná sedemročná **univerzálna traktorová kosačka** bola v minulom roku už natolko poruchová, že bolo nevyhnutné zakúpiť novú. Po vyhodnotení viacerých cenových ponúk záhradných

traktorov – kosačiek sme kúpili novú s podstatne lepšími technickými parametrami. Trávny traktor CC 1024 KHJ sme ihneď po dodávke otestovali pri kosení futbalového ihriska. Používať ho budeme nie len pri kosení verejných priestranstiev, ihrísk a parku, ale i pri obslužných prácach v obci a pri zimnej údržbe miestnych komunikácií.

16.5.2013 – Zhotovením drevených dekoratívnych závesných a odnímateľných panelov - kulís, ktoré budú vytvárať **scénu pozadia nového amfiteátra** v parku, pokračujeme v postupnom dobudovaní tohto prírodného stánku kultúry. Táto dekoratívna a variabilná scéna bola vyhotovená podľa návrhu architekta Prof. Michala Šarařina.

24.5.2013 – Na konferencii organizovanej Nitrianskym samosprávnym krajom pod názvom „Preneny kraja zo zdrojov Regionálneho operačného programu“ bolo hodnotené končiacie sa sedemročné programové obdobie čerpania finančných prostriedkov z fondov Európskej únie. „**Revitalizácia centra Obce Maňa**“, teda naše novovybudované námestie, bolo vo viacerých správach účastníkov tejto konferencie hodnotené ako vzorové, ukázkové a dobré využitie týchto peňazí na skrášlenie a zlepšenie estetického i funkčného využitia verejných prie-

stranstiev a zlepšenie životného prostredia v obci.

25.5.2013 – Po dobrých skúsenostiach z predchádzajúcich rokov bol opäť vykonaný **chemický postrek stromov pagašťanu konského** na verejných priestranstvách našej obce (20 ks. vo Veľkej a jedného v Malej Mani) proti škodcovi Ploskánikovi pagašťanovému, ktorý každoročne spôsoboval poškodenie s skoré usychanie listov.

12.6.2013 – Do budovy „lekárne“ bolo potrebné vybudovať novú **vodovodnú prípojku**, pretože pôvodné podzemné prírodné potrubie prehrdzavelo a jeho oprava by už nebola efektívna.

28.6.2013 – **Žiaci deviateho ročníka** našej základnej školy sa po rozlúčke v škole prišli rozlúčiť i na obecný úrad. V sobášnej sieni sa po príhovore starostu obce podpísali do pamätnej knihy, v krátkosti poinformovali o plánoch svojich štúdií na stredných školách a s rozlúčkovou piesňou na perách sa vybrali v ústrety prázdninám a do novej etapy ich života.

28.6.2013 – Pracovníci obce dokončili **opravy výtlkov** na všetkých miestnych komunikáciách v obci, ktorých dĺžka je vyše 8 km, pričom bolo spotrebovaných 7 ton obalovanej asfaltovej zmesi.

25.7.2013 – Pracovníci obce oprvili poškodenú krytinu **na streche garáži** pri zdravotnom stredisku.

16.8.2013 – Osadením betónových stĺpikov a natiahnutím nového pletiva bola obnovená **časť oplotenia areálu** futbalového ihriska.

20.8.2013 – Na mimoriadnom zasadnutí obecného zastupiteľstva bolo schválené **predĺženie nájmu** súčasným nájomcom v 2 x 7 obecných nájomných bytoch na ďalšie trojročné obdobie a súčasne bol jeden trojizbový byt pridelený novému nájomcovi.

27.8.2013 – Na **futbalovom ihrisku** boli opravené prístrešky striedačiek a na stĺpoch za oboma bránami bola vykonaná príprava na umiestnenie sietí na zachytávanie lôpt.

28.8.2013 – V rámci augustového zberu separovaných odpadov sa vyzbieralo spolu vyše **50 veľkoobjemových begov** separovaných zložiek.

2.9.2013 – Na základe zákona o službách zamestnanosti **obec získala finančný príspevok** na podporu miestnej a regionálnej zamestnanosti vo výške 80 % mzdových nákladov na jedno pracovné miesto na obdobie 9 mesiacov, čo umožnilo obci prijať na toto obdobie od 1.9.2013 jedného nového pracovníka, ktorý bol evidovaný v zozname nezamestnaných na úrade práce a spĺňal potrebné kritéria. Aj v predchádzajúcich rokoch obec využívala túto možnosť, kedy v r. 2012 takto pracovali v obci traja pracovníci a v r. 2011 piati pracovníci za podobných podmienok na protipovodňových prácach.

3.9.2013 – V cintoríne a pred „Jednotou“ boli opravené **vývesné tabule**.

6.9.2013 – Pracovníci obce **opäť vyčistili** priestor „čiernej“ skládky odpadu na rozhraní katastrov Mane a Žitaviec, odkiaľ znova odviezli plný kontajner odpadu rôzneho druhu, z ktorého značnú časť tvorili biologicky znečistené odpady z chovu psov.

10.9.2013 – Na vykonávanie **verejno-prospešných prác** obec v súčasnosti využíva i prácu 4 odsúdených, ktorí si týmto spôsobom odpykávajú výkon trestu.

15.9.2013 – V rámci hodových slávností vo Veľkej Mani bolo posvätené nové **súsošie Svätých Cyrila a Metoda**, ktoré bolo vytvorené v rámci rezbárskeho sympózia.

20.9.2013 – **Cesta na vinice** v Malej Mani bola už značne zúžená prerastajúcimi stromami a krikmi rastúcimi povedľa nej, preto bolo vykonané jej opätovné rozšírenie zdrtením a pokosením tohto zárastu.

27.9.2013 – Pracovníci obce vykonali **opravu krytiny** na rímskokatolíckom kostole v M. Mani a vyčistenie upchatej ríny na kostole vo V. Mani.

30.9.2013 – Na **všetkých lavičkách** rozmiestnených na verejných priestranstvách v obci bola vykonaná výmena poškodených lát a ich náter.

10.10.2013 – Betónový chodník na Železničnej ulici povedľa parku, ktorý je pomerne frekventovaný a denne využívaný i deťmi navštevujúcimi materskú školu, bol už vo veľmi zlom stave, a preto sme pristúpili k jeho oprave. Po odstránení prepadnutej, popraskanej a rozsypanej povrchovej vrstvy betónu bol chodník zašalovaný a opätovne zabetónovaný. Medzi chodníkom a cestou boli obnovené i prepojavacie časti a tiež vjazdy do parku. Tieto práce vykonali pracovníci obecného úradu. Po zatvrdnutí a náležitom vyzretí bola vybratou dodávateľkou firmou

vykonaná pokládka liateho asfaltu. Oprava bola ukončená odšalovaním, drobnými úpravami a penetračným náterom. **Dĺžka opraveného chodníka je 300 m** s plochou 485 m².

11.10.2013 – Na ceste III. triedy od križovatky pri kultúrnom dome po „sušičku“ v smere na Trávnicu bola urobená kompletná **výmena asfaltového povrchu** v celkovej dĺžke cca 700 m. Túto opravu financoval Nitriansky samosprávny kraj, ktorý je vlastníkom tejto cesty.

16.10.2013 – Na všetkých budovách, ktoré sú vo vlastníctve obce, boli vykonané **opravy a revízie bleskozvodov** a tiež pravidelné revízie plynových kotlov.

17.10.2013 – V rámci priebežnej starostlivosti o **strojový park obce** bola vykonaná oprava piestov na nosiči kontajnerov, STK veľkej traktorovej vlečky, oprava a doplnenie výbavy vlečky – „plaťáka“ pred vykonaním STK, pravidelná výmena olejov a filtrov na traktore a služobnom aute, výmena „britu“ na snehovej radlici, revízia vysokozdvížnej plošiny a viaceré opravy a údržby.

25.10.2013 – Pracovníci obce **obnovili maľovku** vnútorných priestorov domu smútku vo Veľkej Mani a pri budovách obecných nájomných bytov **upravili odtokové žľaby** na odvedenie dažďovej vody.

27.10.2013 – V prvom kole **voliieb predsedu a poslancov Nitrianskeho samosprávneho kraja** sa v našej obci z celkového počtu 1630 voličov zapísaných vo volebnej listine volieb zúčastnilo 451 voličov, čo predstavuje 27 % účasti. Pri voľbe predsedu NSK najvyšší počet hlasov 342

(79 %) získal kandidát Milan Belica, na druhom mieste s 45 (10 %) hlasmi sa umiestnil Peter Oremus a na treťom mieste s 31 (7 %) hlasmi Tomáš Galbavý. Pri voľbe poslancov NSK sa na prvých ôsmich miestach umiestnili všetci ôsmi kandidáti „slovenskej koalície“.

29.10.2013 – Naša obec získala dotáciu z Nitr. samosprávneho kraja v rámci projektu značenia cykloturistických trás v Mikroregión Termál. **Dotácia je vo výške 3.498 - €**, ktoré po podpise zmluvy s Miestnou akčnou skupinou Združenia Termál použijeme na financovanie značenia troch cykloturistických trás v katastri našej obce.

31.10. 2013 - Naša obec podala na Slovenskú agentúru životného prostredia **žiadosť o dotáciu na rok 2014** z Environmentálneho fondu na vypracovanie projektu obnovy parku. Projektová dokumentácia pre stavebné povolenie bude komplexne riešiť plánovanú revitalizáciu parku v nadväznosti na existujúci amfiteáter tak, aby mohol byť budovaný postupne podľa jednotlivých objektov. Dokumentácia bude rozčlenená do nasledovných objektov: SO1 - spevnená plocha hľadiska, drevo na pôvodný podklad, SO2 - spevnená plocha prístupových komunikácií ku amfiteátru a účelových plôch, SO3 - plot historický, pozdĺž hl. cesty, kovaná výplň so znakmi, dĺžka 200 m, SO4 - chodník z betónovej dlažby pozdĺž historického plotu - 200 m, SO5 - prvky drobnej architektúry parku, SO6 - chodník v parku, SO7 - prípojka vodovodu s voľným prístupom použitia, SO8 - elektroinštalácia a verejné osvetlenie parku, SO9 - parkovisko áut.

11.11.2013 – Po zhruba desiatich rokoch sme **v sále kultúrneho domu vykonali obnovu parketovej podlahy**. Štyrmi zapožičanými elektrickými brúskami sme parkety vybrúsili a následne sme urobili dva nátery dvojzložkovým základným náterom a dva vrchným. Celkové finančné

pokračovanie na str. 8

Červený kríž vo svete má 150 rokov

Počas tejto dlhej histórie organizácie sa v nej vystriedalo milióny dobrovoľníkov, najťažšie časy prežívali počas oboch svetových vojen, keď pracovali priamo na fronte, ale jednoduché neboli ani povojnové roky. Nebolo potravín, liekov a tisíce detí zomieralo na infekčné choroby. Za 150 rokov sa síce svet zmenil na nepoznanie, ale žiaľ, ľudstvo prerod k lepšiemu nezaznamenal. Vo svete sú stále vojnové konflikty, terorizmus, mnohým ľuďom je stále nedostupné vzdelanie, zdravotná starostlivosť, milióny trpia hladom a sú na úteku. Kým bude svet plný neprávosti, tak budú existovať aj humanitné organizácie, akou je aj Červený kríž. Dáva priestor ľuďom dobrej vôle, aby mohli pomáhať. Máme šťastie, že my nemusíme bojovať s hladom a infekčnými chorobami. Naš ČK plní iné úlohy, pomáha najmä v oblasti zdravotnej starostlivosti.

História Červeného kríža.

Základy tejto medzinárodnej organizácie položil švajčiarsky obchodník Henry Dunant, ktorého k tomuto viedli predchádzajúce tragické skúsenosti z vojen v 19. Storočí. Červený kríž bol založený v Ženeve /1863/ expertmi zo 16 – tich zakladajúcich krajín, ktorí prijali 10 rezolúcií definujúcich prostriedky na ochranu. Postupne sa k nim pridali ďalšie krajiny a na úrovni vlád krajín podpísali ďalšie medzinárodné platné zmluvy /Ženevské dohovory, Petrohradská deklarácia.../. Oplyvnení udalosťami 2. svetovej vojny sa diplomati krajín znovu v roku 1949 stretli v Ženeve a prijali štyri Ženevské dohovory, ktoré sa stali základom medzinárodného humanitárneho práva. Dodnes platia a rešpektujú ich všetky krajiny.

Spoločným svetovým znakom ČK je od roku 1963 znak červeného kríža v bielom poli a od roku 1976, po vojne na Balkáne aj Červený polmesiac. Jeho použitie je presne vymedzené zákonmi a jeho zneužitie je trestné. Slúži výhradne na ochranu chránených skupín, ranených, nemocníc.... ČK sa riadi princípmi: humanita,

nestrannosť, neutralita, nezávislosť, dobrovoľnosť, jednota a svetovosť. Jeho mottom je chrániť životy a zdravie ľudí, rozvíjať vzájomné porozumenie a mier vo svete na princípoch rovnoprávnosti všetkých ľudí.

Prvé spolky na našom území začali vznikať od roku 1882 v župných mestách – Banská Štiavnica, Bratislava, Bardejov, Nitra, Poprad, Trenčín, Turčiansky Svätý Martin. Ich náplňou bola pomoc chudobným, zakladali spolky pre siroty, pripravovali zdravotníkov. Propagátormi pred 1. svetovou vojnou boli významné osobnosti vtedajšej doby – Ján Hodža, Svetozár Hurban Vajanský, Jozef Škultéty.

O vznik Československého ČK sa zaslúžila Alica Masaryková spolu s ďalšími nadšencami, mal sídlo v Prahe a medzinárodným výborom ČK bol uznaný 1. 12. 1919. Členom hlavného stanu ČSČK bol riaditeľ divízie pre Slovensko MUDr. Ján Blahoslav Kraicz a prvým predsedom pre Slovensko sa stal MUDr. Ivan Hálek. V tom čase bolo založených 63 spolkov ČK. Ich najťažšou úlohou v tej dobe bolo zamedzenie šíriacich sa epidémií. Chýbali základné potraviny, lieky, šatstvo... Z historických dokumentov vieme, že sa k nám dostala zahraničná pomoc z Amerického ČK /111 mil. Kč/ i krajania z Ameriky finančne prispeli. Výrazným spôsobom pomohol i Britský ČK nielen finančne, ale i poskytol 40 ich pracovníkov, ktorí zakladali epidemiologické nemocnice, napr. v Turzovke a pripravovali miestnych dobrovoľníkov na boj s chorobami / brušný a škvrnitý týfus, cholera, žltáčka, šarlach, španielska chrípka/.

V roku 1939 bolo registrovaných 94 spolkov v mestách Slovenska, ktoré pracovali pod tlakom vtedajšej politickej moci. Riaditeľstvo z Turčianskeho Svätého Martina bolo presťahované do Bratislavy a veľa funkcionárov muselo odísť. Riaditeľom sa stal MUDr. Fedor Kornel Skotnický. V tom období ČK musel budovať pohotovostné útvary, poskytoval pomoc armáde a pripravoval

dokončenie na str. 11

ZŠ A MŠ MAŇA

Základná škola s materskou školou Maňa sa i počas posledných štyroch mesiacov školského roka venovala organizovaniu podujatí spojených s rozširovaním vedomostí žiakov, ale aj s ich tvorivou stránkou.

Mesiac marec, ktorému sa tiež hovorí i Mesiac knihy, sa svojmu poslaniu nevyhol. Pre žiakov II. stupňa bola zorganizovaná akcia s príznačným názvom Svetový deň kníh a autorských práv. Úlohou žiakov bolo prečítať knihu, ktorá sa následne stala podkladom pre tvorbu prezentácií. Ich pozornosť sa musela sústrediť na tému, cieľ, ale aj hlavné postavy vystupujúce v publikácii. Žiaci sa prostredníctvom tejto akcie zamýšľali nielen nad potrebou čítania, ale najmä porozumenia prečítaného textu. V marci sa konalo v Nových Zámkoch obvodné kolo v pytagoriáde z matematiky, na ktorom sa zúčastnili M. Löbb /3.roč./, K. Jakubík /3.roč./ a B. Sádovská /5.roč./.

Starších žiakov zastupoval M. Čáni /8.roč./.

Žiačky L. Bujdaková /9.roč./, M. Sádovská /9.roč./ a S. Holková /8.roč./ obsadili 2. miesto v dekanátnom kole biblickej olympiády v Šuranoch. Konalo sa aj okresné kolo v geografickej olympiáde, ktorého sa zúčastnili B. Sádovská /5.roč./, A. Cigán /8.roč./ a J. Šulka /6.roč./, ktorý sa umiestnil na 4. mieste.

Marec bol ozvláštnený Veľkonočnými tvorivými dielňami, ktoré priblížili atmosféru Veľkej noci. Opäť k nám zavítali rodinní príslušníci niektorých žiakov a predviedli nám svoju zručnosť v pletení prútených korbáčov, vytváraní veľkonočných ozdôb...

Na nasledujúci mesiac si žiaci II. stupňa pripravili divadelné predstavenie s názvom Ivan v haluškovom kráľovstve. Svoje herecké nadanie nám predviedli A. Pražáková /5.roč./, E. Výberčiová /5.roč./, K. Löblová /6.roč./, D. Löblová /6.roč./, M. Hudec /6.roč./, P. Horníková /6.roč./, S. Godová /6.roč./, J. Šulka /6.roč./, A. Čičman /8.roč./, N. Chudivániová /8.roč./, I. Hudecová /9.roč./, M. Sádovská /9.roč./ a B. Sádovská /9.roč./.

Ich výkony sa stretli s pozitívnym ohlasom od všetkých návestníkov predstavenia. S blížiacou

sa olympiádou v Soči k nám zavítali delegáti z Ruska, ktorí žiakom 7. – 9. ročníka priblížili zákutia najvýznamnejších hier v histórii športu. Mladší žiaci sa s chuťou pustili do úpravy exteriéru školy a blízkeho okolia počas Dňa Zeme. Ich snaha a ochota sa stretli s pozitívnymi reakciami zo všetkých strán. Ani tento rok sme neobišli spevácku súťaž Slávik, ktorej sa na školskom kole zúčastnili E. Moravčíková /1.roč./, L. Jakubíková /2.roč./, B. Šulková /3.roč./, D. Naď /3.roč./, V. Mičeková /4.roč./, P. Naďová /4.roč./, A. Pražáková /5.roč./ a P. Horníková /6.roč./.

Školské kolo vyhrala V. Mičeková, ktorá následne postúpila do obvodného kola. Počas apríla sa naša škola zapojila do zberu papiera. Pre najšikovnejších žiakov bola pripravená odmena vo forme jednodňového výletu vo wellnesse v Podhájskej. Výhru si užili M. Slováková /1.roč./, A. Pösová /2.roč./, B. Račeková /3.roč./, D. Kazík /4.roč./, M. Tinák /5.roč./, T. Abrmanová /6.roč./, D. Husárová /7.roč./.

Máj k nám priviň ďalšie akcie, ktoré podporovali osobný rast každého žiaka. I. stupeň zdôraznil potrebu mliečnych výrobkov pre život a zdravie človeka. Deň mlieka oživil súťaž medzi triedami a biele oblečenie, ktoré všetkým na prvý pohľad pripomínalo zmrzlinárov. Deň matiek sme oslávili v kultúrnom dome obce, kde žiaci predviedli krátke scény, tanečné i spevácke vystúpenia, ktoré očarili všetkých prítomných. Žiakom I. – IV. ročníka sa naskytla jedinečná možnosť stráviť noc v priestoroch školy pod záštitou akcie Päť dní a jedna noc s rozprávkou. Na žiakov čakali rôzne hry, premietanie filmov, ale naskytla sa im neopakovateľná príležitosť upevniť svoje priateľské vzťahy a nadviazať nové kamarátstva. Vyššie ročníky (5 – 9) sa zahrali na malých bádateľov počas podujatia Pátranie školského detektíva. Žiaci preukázali svoj pozorovací a pátrací talent pri hľadaní a skladaní úryvkov z literárnych diel, ktoré boli skryté v budove školy. Najrýchlejší detektívi boli odmenení sladkou odmenou. Tento mesiac

sa všetky triedy tešili na zvečnenie ich triedneho kolektívu na fotografiách, ktoré im budú pripomínať nezabudnuteľné školské časy.

Ako čas plynul, blížil sa sviatok, na ktorý žiadne dieťa nezabúda – Medzinárodný deň detí. Ako každý rok sa deviataci postarali o zábavný a súťaživý program, ktorý oslovil každého jedného žiaka. Novinkou, ktorá žiakov očarila, bola grilovačka, počas ktorej bolo potrebné nabrať sily a následne sa pustiť do súťaženia.

Vyššie ročníky už v máji absolvovali exkurzie do Arboréta a JE Mochovce. Mali možnosť bližšie spoznať fungovanie elektrárne, ale aj nebezpečenstvo, ktoré im hrozí pri neopatrnom zaobchádzaní s elektrinou. Nezabudlo sa ani na rodákov z Mane, ktorých prínos si žiaci neustále môžu pripomínať prostredníctvom násteniek umiestnených na chodbách školy. Pri akcii Naši rodáci bola dôležitá pozornosť žiakov, ktorých úlohou bolo zodpovedať na otázky, ktorých odpovede sa nachádzali na spomínaných nástenkách, ktoré si žiaci museli preštudovať. V plnení úloh najlepšie obstáli A. Pražáková /5.roč./, B. Sádovská /5.roč./, E. Výberčiová /5.roč./, J. Šulka /6.roč./ a S. Holková /8.roč./.

Okrem povinností, ktoré si žiaci musia každodenne plniť, je dôležité, aby sa im pripomínali aj ich práva, ktoré im náležite patria. Práve preto žiaci 7. ročníka preukázali svoje vedomosti z tejto oblasti v kvíze, ktorý niesol výstižný názov Poznáš svoje práva?

V júni sa I. až III. ročníku predstavili družinári v úlohe hercov a predviedli im svoje umelecké vlohy v akcii nazvanej Malí divadelníci. Aj týmto programom mali žiaci spestrený jeden z mnohých školských dní. V spomínanom období prešla naša škola renováciou, pri ktorej interier školy „ozdobil“ zakúpený nábytok. Nezabudlo sa ani na vonkajší areál, ktorý získal nové doskočisko a obrubníky. Ani športovní nadšenci neobišli naprázdno. V Nových Zámkoch sa uskutočnil turnaj vo florbale, ktorého sa zúčastnili ako chlapci tak aj dievčatá. Žiačky L. Banášová /8.roč./, N. Chudivániová /8.roč./, I. Hudecová /9.roč./, M. Sádovská /9.roč./, B. Fejéšová /9.roč./,

A. Budíková /9.roč./, V. Butkovská /9.roč./, K. Pintérová /8.roč./, L. Mikulcová /7.roč./ Na MO Orion florbal Cupu vybojovali 1. miesto a postúpili na MK. V Nových Zámkoch sa tak tiež konali MO v atletike, odkiaľ si 1. miesto v skoku do výšky odniesla L. Mikulcová /7.roč./, 3. miesto vo vrhu guľou D. Husárová /7.roč./ a 3. miesto v behu na 600 metrov Sofia Godová /6.roč./.

Školský rok 2013/2014

Skončilo sa horúce leto a začala sa príjemná jeseň. V škole nastali povinnosti, učenie, písomky a začínajú sa aj školské akcie.

Prvou akciou nového školského roku bol Európsky deň jazykov. Dňa 27.9.2013 sme na našej škole zorganizovali vlastný Európsky deň jazykov. Žiaci 7. a 8. ročníka po mesačnej príprave vytvorili prezentácie k siedmim európskym jazykom. Deti si okrem teoretických informácií zabezpečili aj materiálne vybavenie: mapy, kresby a fotky tradičných odevov, texty rozprávok a rôzne iné materiály. Navyše takmer každá skupina mala ukážku aj z národnej kuchyne: holandské rezy /M.Kohajdová/, koláč /S. Tináková, K. Jakubíková/, slané chlebičky /D.Husárová/, mafiny / T. Abrmanová/, takže ďakujeme mamičkám za pomoc pri pečení. Všetko chutilo skvele. Svoje diela prezentovali žiakom 5., 6. a 9.ročníka. Na záver si títo žiaci overili svoje vedomosti a pamäť v teste, ktorí zostavili deviataci. Nakoniec sme si urobili malú výstavu zo všetkých materiálov použitých v prezentáciách. Akciu pre žiakov pripravila p. uč. Pösová. Od 23. do 27. septembra 2013 sa konala v ZŠ výstava ovocia a zeleniny. Zúčastnili sa jej žiaci 1.-4. ročníka. Do výstavy prispelo 40 žiakov. Vystavovali sme rôzne druhy a zaujímavé tvary ovocia a zeleniny. Týždeň sme ukončili vyhodnotením. Každý zúčastnený dostal sladkú odmenu a všetci žiaci si pochutili na jabĺčkach, ktoré nám venoval Zväz záhradkárov. Akciu pre žiakov pripravila p. uč. Banášová.

Bol piatok 4. október - najlepší deň v týždni pre žiakov 1. stupňa. Mali sme cvičenie v prírode. Na pešiu túru sme vyrazili po 1. vyučovacej hodine. Naším cieľom bol máňanský rybník. Ces-

tu sme videli krásnu prírodu, no pani učiteľka nás upozornila aj na skládku odpadu. „Toto do prírody nepatrí!“; preto sa my k prírode správame priateľsky. (Žiaci III. Triedy)

Od 7. októbra do 11. októbra 2013 sa pre 1.stupeň uskutočnila súťaž o najkrajšieho tekvicového strašiaka. Deti s pomocou rodičov vytvorili originálnych strašiacok a postavičky. Využili prírodný materiál, ktorý ponúka jesenná príroda. Všetkých 29 výtvorov bolo odmenených farbičkami, ktoré deti použijú pri ďalšej tvorivej činnosti. Zodpovedná: p. uč. Kazíková.

Mesiac október nesie so sebou viacero prívlastkov: Mesiac úcty k starým ľuďom, Mesiac svätého ruženca, Misijný mesiac. A práve 14. októbra 2013 sa na našej škole uskutočnila misijná beseda. Počas nej sa nám predstavili Misijné sestry kongregácie Služobníč Duha Svätého a dozvedeli sme sa viac o živote ľudí na Filipínach. Život sv. Terezy Ježiškovej nám priblížila krátka scénka, v ktorej mali účasť žiaci oblečení v typických odevoch rôznych kontinentov. Ďakujeme našim hosťom za ich otvorenosť a podelenie sa. Pripravila sestra Katarína Junasová.

Viete, čo spája prázdny obal od liekov, žuvačky, gaštany, orechy, korálky, vysušené kúsky zemiakov, hrozienka, fazuľku a mnohé iné materiály? Nebudem vás dlho trápiť, pozrite si naše fotografie zo súťaže o najkrajšie a najoriginálnejšie vyrobený ruženec, ktorá sa uskutočnila 7. – 22.októbra 2013 na našej základnej škole. Žiaci 1. a 2. stupňa si spolu so svojimi rodičmi zaslúžia pochvalu za kreativitu, nadšenie a čas vložený do výroby ruženca. Október je mesiac, v ktorom sa viac modlíme túto mariánsku modlitbu, a práve k tomu ich povzbudil aj pán farár Peter Janík pri záverečnom vyhodnotení. Každý zúčastnený žiak dostal sladkú odmenu a obrázok. Tešíme sa z aktivity našich žiakov. Pripravila sestra Katarína Junasová.

Jesenné účelové cvičenie - Dňa 28. a 29. okt. 2013 sa na našej škole uskutočnilo jesenné účelové cvičenie. Prvý deň sme zbierali teoretické vedomosti a druhý deň sme sa ocitli v teréne. Najskôr bola vyhlásená evakuácia a potom nasledovalo 5 stanovišť, na

ktorých sme si čiastočne vyskúšali naše poznatky. V rámci Týždňa boja proti obezite (4.-8.11.2013) si žiaci na 1. stupni netradičnými aktivitami pripomínali dôležitosť zdravého životného štýlu. Deti si každý deň nosili zdravú desiatu - ovocie, zeleninu, mliečne výrobky či cereálne pečivo, pili čistú vodu, nesladený čaj, cez desiatovú prestávku si zacvičili a zatancovali. V utorok nás navštívila diétna sestra pani Chromeková, ktorá žiakov oboznámila so zásadami zdravej výživy a potravinovou pyramídou. V piatok sa konalo vyhodnotenie, ktoré bolo veľmi prekvapivé, lebo v počte zdravých potravín zvíťazili naši najmladší žiaci, prváčikovia. Na druhom mieste sa umiestnili štvrtáci a tretie miesto obsadili tretiaci spolu s druhákmi. Žiaci boli odmenení pochvalným uznaním od triednych pani učiteliek, zodp. p. uč. Vidová.

Dňa 12.11. 2013 sa žiaci 3.a 4. ročníka zúčastnili exkurzie v Slovenskej ústrednej hvezdárni v Hurbanove. Oboznámili sa s históriou, zakladateľom hvezdárne a jej modernizáciou. Žiakov najviac zaujalo planetárium, kde videli rozloženie hviezd a slnečnú sústavu. Zodp. p. uč. Mančušková, p. uč. Vidová.

Ukončenie roku sv. Cyrila a Metoda - Rok 2013 sa nesie v duchu osláv 1150. výročia príchodu vierozvestcov Cyrila a Metoda na naše územie. Pri tejto príležitosti si žiaci 7. a 8. ročníka pripravili súťaž, prostredníctvom ktorej priblížili život, pôsobenie a poslanie solúnskych bratov. Žiaci oboch tried si pripravili pre svojich spoluhráčov rôzne aktivity, v ktorých si mohli vyskúšať nielen svoje vedomosti o solúnskych bratoch, ale i svoju tvorivosť, šikovnosť a bystrosť. Víťazným družstvom sa stali žiaci 7. ročníka. Zodpovedná p. uč. Löblová, Gálová.

V rámci česko-slovenského projektu Záložka do knihy spája školy bola našej škole pridelená partnerská česká základná škola z Trutnova. Cieľom projektu bolo nadviazanie kontaktov medzi českými a slovenskými základnými školami a podpora čítania prostredníctvom výmeny záložiek do kníh. Žiaci mohli robiť záložky ľubovoľnou technikou a mali na nich

stvárníť svojho obľúbeného literárneho hrdinu. Do tohto projektu sa zapojili viaceré triedy našej školy. Tridsať záložiek bolo zaslaných partnerskej škole. Českej partnerskej škole želáme veľa zdraru a veľa radosti z čítania kníh so záložkami, ktoré sme pre nich pripravili. zodpovedná p. uč. Löblová, Ďuricová, Gálová.

Kriminalisti v našej škole - 22.11.2013 - v tento deň nás navštívili bratislavskí kriminalisti. Prišli nám porozprávať o drogách a o obchodovaní s ľuďmi. Pomocou prezentácií a ich vlastných poznatkov a skúseností z praxe nám vysvetlili, ako sa máme týmto veciam vyhýbať, aké nebezpečné sú drogy pre človeka. Po veľmi poučnej prednáške sme si mohli vyskúšať nepriestrelnú vestu, putá, obušok a každý mohol nahliadnuť do špeciálneho kufríka s ozajstnými vzorkami drog. Na záver sme sa presunuli na školské nádvorie, kde nám ukázali niektoré druhy pyrotechniky, ktoré využívajú v ich práci. Mohli sme vidieť použitie signálnej pištole a rôzne dymovnice. Ďakujeme policajtom za pekný zážitok a dúfam, že si mnoho žiakov zoberie z tohto dňa ponaučenie a nebudú brať drogy či veriť cudzím ľuďom. Simona Tináková, 8.ročník, zodp. p. uč. Löblová.

Týždeň boja proti drogám pokračoval ešte v pondelok. Zástupcovia tried si vyžrebovali aktivity, v ktorých mali poukázať na nebezpečenstvo drog. Každá trieda predviedla vynikajúci výkon a veríme, že všetci žiaci si z týchto protidrogových akcií zobrali ponaučenie. Ročníky 1 - 4 sa tiež venovali protidrogovým aktivitám. Prváci a druháci urobili na danú tému plagáty, tretiaci a štvrtáci vytvorili v programe Power Point prezentácie, ktoré potom odprezentovali pred všetkými spolužiakmi, zodp. p. uč. Mančuškova.

Športové akcie - dňa 1.10. sa naši žiaci zúčastnili MO v cezpoľnom behu v NZ. Výsledky : 2.miesto A. Cigáň, 15. miesto M. Holka, 23. miesto A. Naď. Spolu súťažilo 101 súťažiacich. V súťaži družstiev sme obsadili 2.miesto. V tejto kategórii bolo zapojených 30 škôl, dievčatá: 18. miesto Sofia Ošerská, 28. miesto Nikoleta Chudivániová, 63. miesto Naďa Sádovská,

spolu súťažilo 80 súťažiacich. V súťaži družstiev sme obsadili 9. miesto, v tejto kategórii bolo zapojených 26 škôl. V mesiaci október sme sa zúčastnili regionálneho kola vo veľkom futbale Coca Cola v Trávnici, kde sme za účasti 6 družstiev obsadili 2. miesto v kategórii chlapcov. 25. 10. 2013 sme sa zúčastnili MO v bedminton v Šuranoch v súťaži družstiev. Výsledky našich žiakov: Chlapci - 3. miesto z 10 družstiev. Dievčatá - 5. miesto z 11 družstiev. Dňa 27. 11. 2011 sme sa zúčastnili MO starších žiakov v basketbale v Nových Zámkoch, kde sme obsadili 3. miesto. Dievčatá sa zúčastnili obvodového kola v Mojzesove, kde obsadili 2. miesto a na MO nepostúpili. 25. 11. 2013 sme sa prvýkrát zúčastnili MO v strelbe zo vzduchovky v Dolnom Ohaji, kde sme súťažili aj v kategórii chlapcov (E. Hajabač, T. Matis, T. Novotný, G. Kečkés), aj dievčat (N. Chudivániová, V. Horváthová). Zodpovedný p. uč. Slovák. (autor: Zuzana Löblová)

Vianočné tvorivé dielne

Dňa 8. decembra 2013 sa v sále Domu kultúry v Mani konali Vianočné tvorivé dielne. Popoludní okolo 14,00 hod. sa začali schádzať obyvatelia obce,

aby mohli nahliadnuť k príjemnej atmosfére prichádzajúcich Vianočných sviatkov. Naskytla sa im možnosť zakúpenia výrobkov ako sú vianočné ozdoby, ikebany, oplátky, sviečky, med, šperky. Veľký záujem a radosť prejavili najmenšie deti, pre ktoré bol pripravený detský kútik pod vedením učiteliek z materskej školy. Deti si mohli samé vyrobiť vlastnú ozdobu na vianočný stromček alebo darček a prekvapenia pre rodičov. Aktívne sa ich zúčastnili naši šikovní a ochotní občania, ktorí sa radi podelili so svojimi skúsenosťami s návštevníkmi podujatia. Naše poďakovanie patrí: Marte Srnkovej

(vianočné ikebany), Veronike Laurovej z Úľan nad Žitavou (oblátky, med, sviečky), Mgr. Jane Hoppanovej a Ing. Lucii Slovákovej (šperky, háčkované

doplnky), Renáte Sádovskej (tvorivé maľovanie), Helene Stojkovej (pečenie oblátok), Zariadeniu sociálnych služieb Kamilka (tvorba a prezentácia vlastnoručných výrobkov) a Ľubomírovi Korompayovi z Dolného Ohaja (med, sviečky). Ponúkli nám svoje výrobky, malé umelecké dielka vhodné ako darčeky pripravené s láskou pre najbližších. Príjemnú atmosféru podujatia dotvorila vôňa ihličia a vianočného punču, ktorí pripravili členky Miestneho odboru Matice slovenskej. Ale najväčšiu radosť prejavili deti, keď na námestie zavítal sv. Mikuláš, ktorý prišiel na koči so svojou vernou družinou. Pre všetky deti mal pripravené balíčky plné sladkostí. Jeho ďalšia cesta viedla do miestnej časti Malá Maňa, kde ho tiež netrpezlivo očakávali všetky poslušné detičky.

(Mgr. Ivana Hrašková)

~~~~~ pokračovanie zo str. 5 ~~~~~
náklady na svojpomocné vykona-

nie obnovy boli len polovičné oproti najnižšej dodávateľskej ponuke.

~~~~~ 21.11.2013 - V snahe zabrániť poškodzovaniu obnovených parkiet sme na spodnú stranu všetkých kovových nôh stolov, ktoré sa požívajú v sále kultúrneho domu, umiestnili umelohmotné podložky.

~~~~~ pokračovanie na str. 11 ~~~~~

TANEČNA SKUPINA PHANTOMS CREW

Po úspešnej kvalifikácii v Piešťanoch, kde tanečná skupina získala 1.miesto vo svojej kategórii a taktiež ocenenia za najlepšiu choreografiu celej kvalifikácie, sa zúčastnila v dňoch 15-19.5.2013 svetového finále tanečnej súťaže DanceStar 2013 v chorvátskom meste Poreč. Veľké svetové finále sa konalo pod záštitou medzinárodnej organizácie European Dance Union (ESDU).

Tanečného finále sa zúčastnilo vyše 20 štátov z celého sveta (napr. Mexiko, Rusko, Veľká Británia, Taliansko, Česko, Francúzsko, Južná Afrika, Nemecko, Slovensko, Rakúsko, Srbsko, Chorvátsko, Rumunsko, Maďarsko atď.) Účinkovalo tu viac ako 4000 tanečníkov z najprestížnejších tanečných škôl z celého sveta, ktorí sa stretli v rôznych tanečných kategóriách. Tanečná skupina Phantoms Crew sa zúčastnila v kategórii Urban Dance Styles, v ktorej vyhrala 2.miesto, čo znamená, že sa stala Vicemajstrom sveta v tejto kategórii. Tanečníci si taktiež zatancovali na veľkolepej show Dance Star Night 2013, kde sa predstavilo 20 naj-

galavečer bol vysielaný v chorvátskej hale nachádzalo približne 3400, z Chorvátska sa tanečníci venovali naďalej pracovali na nových zúčastnía polskej televíznej show To Dance: Tylko Taniec. Tanečníci boli zverejnené na internete, informypravili na predkasting do Krakov kde sa predstavili pred produkciou do divadelného kastingu pred porotou Varšavy. Tanečníci sa pred porotu poroty si vyslúžili 4 zelené hviezdičky si vyslúžili standing ovation. Ich

lepších choreografií celého finále a celý skej televízií. Od divákov, ktorých sa zožali obrovský potlesk. Po návrate li svojim povinnostiam (škola a práca), choreografiách a rozhodli sa, že sa pre tanečníkov, ktorá nesie názov Got si zistili presné dátumy kastingov, ktoré movali sa o štatúte súťaže a 16.júna sa wa. O mesiac neskôr po predkastingu, súťaže sa dozvedeli verdikt, že postupujú tu súťaže do poľského hlavného mesta prezentovali v tom najlepšom svetle a od ky, ktoré znamenali postup a od divákov vystúpenie utkveto porote v pamäti na-

tolko, že ich následne posunuli do semifinále. Do semifinálových kôl postúpilo najlepších 27 účinkujúcich a semifinále bolo vysielané naživo v polskej televízií POLSAT. Tanečná skupina Phantoms Crew vystúpila v druhom semifinálovom kole a do Varšavy sa vypravili 3 dni pred priamym prenosom, nakoľko museli absolvovať natáčania upútavky a náročné generálky pred samotným galavečerom. Tanečníci zatancovali choreografiu skvele a od poroty si vyslúžili pochvalu, ale ani to im nestačilo na postup do finále, o ktorom rozhodovali divácke sms hlasy. Chalani si tak odniesli z tejto show pekné zážitky a reprezentovali úspešne seba, svoju rodnú dedinu a celé Slovensko v zahraničnej televíznej show. Sú tak prvými slovenskými zástupcami v tejto show , ktorí sa prebojovali až do živých prenosov. Phantoms Crew sa zapojili aj do súťaže, ktorú organizovalo Rádio Expres, do ktorej sa mohli prihlásiť tanečné skupiny a následne po ich vybratí si mohli zatancovať na skladbu Mysterious Boy v rámci turné Nely Pociskovej – NELA LIVE TOUR 2013. Samotná Nela Pocisková a jej tím si s nadšením vybrali tanečnú skupinu Phantoms Crew, ktorá sa predstavila na koncerte v Banskej Bystrici pred vypredanou halou, v ktorej sa nachádzalo približne 2700 ľudí.

Naposledy sa tanečná skupina objavila v klipe známych slovenských raperov, a to presnejšie v klipe Boom Bap od Suverena, a neskôr aj v klipe Fresh od Rakbyho. Samotný raperi si pozvali do svojich klipov tanečníkov z Phantoms Crew na základe ich kvalitných výkonov a pôsobenia na slovenskej scéne a v showbiznise.

Tanečná skupina v septembri 2013 oslávila 5 rokov a momentálne sa jej darí veľmi dobre, chalani vystupujú na rôznych druhoch akcií po celom Slovensku a bavia ľudí svojimi tanečnými choreografiami. Obsadená je už aj na Silvestrovský program, v ktorom sa predstaví hneď na dvoch miestach – TATRALANDIA v Liptovskom Mikuláši a taktiež v programe v Spišskej Novej Vsi (Radovan Kováč).

Pôsobenie Jozefa Nitraya v obci Maňa (8. 2. 1915 -27. 5. 1982)

(Druhá časť)

Jozef Nitray a mimoškolská práca s deťmi

Aj keď v škole sa pochopiteľne kládol najväčší dôraz na samotné vyučovanie, predsa všetci učitelia museli žiakom venovať veľa času aj mimo vyučovania. Najaktívnejší z nich bol opäť riaditeľ školy Jozef Nitray.

Obdobie riaditeľovania Jozefa Nitrayho bolo obdobím neustálych osláv, rôznych významných udalostí, výročí.

Ako vynikajúci hudobník a učiteľ hudobnej výchovy vedel vybrať talentovaných spevákov, ktorí sa potom pod jeho vedením pravidelne schádzali a s ktorými nacvičil nespočetné množstvo zborových viachlasných piesní.

Takto sa vytvorila spevácka skupina detí, školský spevokol, vystupujúci na každej oslave v obci a na speváckych súťažiach v okrese Vrábce.

Ďalšou jeho veľkou aktivitou, ktorej sa tiež venoval s láskou a s plným nasadením, bolo divadlo – dramatická činnosť. V tejto činnosti z mnohých žiakov vytvoril divadelné talenty, neustále sa rozvíjajúce nacvičovaním

veľkého množstva mládežníckych hier. Mnohé tieto hry boli zamerané na spomienkové oslavy na výrazné postavy slovenskej histórie. Takouto bola divadelná hra „Za bohatierom“, ktorá dodnes medzi občanmi v obci rezonuje a vyvoláva spomienky na bohatiera generála M. R. Štefánika, na jeho život, prácu pre Slovensko i na jeho tragickú smrť.

Do nácvikov mnohých divadelných hier zapájal pochopiteľne i kolegov – učiteľov a tak vznikla celá plejáda divadelných hier, ktoré s veľkým úspechom predviedli žiaci školy. Z množstva žiackych predstavení hodno spomenúť divadelné hry: Stratil sa hlásnik Cibula, Soľ nad zlato, Dve Marienky, Zlatý kvet Tatranskej doliny, Zlatý kľúč a živá voda, Vymenená princezná, Ples kvetín a iné.

Najmladší žiaci s nadšením a dychtivosťou sledovali tieto zväčša rozprávkové hry v prevedení žiakov vyšších ročníkov.

Realizoval tiež názorné vyučovanie. Vytvoril totiž veršované dielo „O dvadástich mesiačikoch“, verše zhudobnil, nacvičil tiež tanečné prvky a pripravil charakteristické oblečenie pre predstaviteľa toho - ktorého mesiaca. Ďalšou veľmi populárnou aktivitou, blížiacou sa jednak k hudobnej činnosti, ale i k činnosti dramatickej, bolo predvádzanie obľúbených častušiek. Texty týchto častušiek riaditeľ Jozef Nitray sám skladal, tvoril, zhudobnil, nacvičil a v prostredí ním vytvorených kulís aj predvádzal širokému publiku. Častušky – prakticky malé hudobno – dramatické dielo sa kriticky dotýkali situácie v jednotlivých triedach školy, spoznali sa v nich jednotliví učitelia. Boli tvorené slušnou, neurážlivou formou a ich prejavom bol vždy humor, veselosť a úsmev vyvolávajúca pointa.

Veľmi populárnymi sa v tomto čase stali tzv. zborové recitácie, ktoré boli tematicky zamerané. V dobe, keď sa ešte oslavoval Deň matiek (v máji),

vzniklo nezabudnuteľné recitačné dielo na motívy Martina Rázusa: Matka. V úprave Jozefa Nitrayho toto dielo predstavovalo vrchol jeho recitačnej tvorby. Mnohí vtedajší recitátori (dnes vyše 80 roční) si slová tejto recitačnej spomienky venovanej matkám ešte pamätajú.

Tiež treba spomenúť aj ďalšie vydané podujatia. Boli to ním každoročne sa opakujúce majálesy. Tieto sa vyznačovali spontánnymi výbuchmi radosti, veselosti a dobrej nálady. Odohrávali sa na Starej hore na miestach rozľahlejších slivášov pri studni. V čom spočívala atraktivita týchto majálesov? Boli to zaujímavé súťaže žiakov: Preteky vo vreciach; v nich boli súťažiaci zaviazaní a museli čo najrýchlejšie prekonať určenú vzdialenosť. Pohyby súťažiacich uväznených vo vreciach vyvolávali salvy smiechu.

Druhá súťaž spočívala v tom, že na vetvách stromov viseli lekvárové koláče, v ktorých boli zapečené peniaze – korunové mince. Úlohou súťažiacich, ktorí mali zviazané ruky, bolo „prehrýzť“ sa k zapečenej minci v koláči, ktorý visel na povrázku vo výške úst súťažiacich. Odmenou im bola práve spomenutá minca. Bolo to smiechu pri pohľade na lekvárom zafúlané tváre detí.

Po týchto súťažiach sa konali tance detí, učili ich tancovať ich učitelia. Bolo to veľmi milé, keď museli spolu tancovať dievča s chlapcom. Hanbliví chlapci sa zdráhali, no chvíľu síce vydržali tancovať, ale vo chvíli, keď ich učitelia stratili z dohľadu, hneď ufujazdili. Tieto scény boli veľmi veselé. Po vystúpení detí majáles pokračoval veselícou dospelých rodičov detí.

Žiaci sa tiež zúčastňovali mnohých brigád, jednak pri skrášľovaní obce, ale aj pri žiakmi zvládnuteľných prácach v poľnohospodárstve, akými bolo ničenie buriny, škodcov, výsadba ihličnatých stromov (35 tisíc kusov vysadených sadeníc na 3,5ha),

zber tabaku a pod. Tieto brigádnicke práce vykonávané pod dozorom učiteľov, prípadne aj riaditeľa školy, sa konali v dobe mimoškolského vyučovania. Finančný výnos za takto vykonané práce žiaci venovali na zveladenie zariadenia školy, napr. na kúpu televízora, rozhlasu do školy, neskôr kúpili stôl na stolný tenis, gramorádio, reflektory, prispeli na javisiko. Aj často opakované akcie, súvisiace so zberom odpadových surovín, zber šípok, liečivých rastlín a pod., priniesol pre žiakov tiež nezanedbateľné finančné výnosy.

Aktívna mimoškolská činnosť žiakov sa prejavovala v práci v početných krúžkoch.

Veľmi zaujímavou mimoškolskou činnosťou bolo nadviazanie družby s inými školami, jednak v rámci ČSR v Česku – Třešti, i v Sovietskom zväze, tiež v Poľsku. Žiaci si so svojimi kamarátmi v zahraničí intenzívne dopisovali (niektorí dodnes), mnohí sa vzájomne aj navštevovali.

Jedna takáto hromadná návšteva družobnej školy sa uskutočnila v roku 1950 do Třešte v Čechách. Bol to jeden z početných výletov, ktoré škola pod vedením riaditeľa každoročne organizovala. Pritom žiaci navštívili mnohé krásne kúty Slovenska a spoznávali tak svoju vlasť. Ešte v roku 1950 sa uskutočnili výlety do Zvolena, Banskej Bystrice a Nízkyh Tatier. Najdlhší bol pamätný výlet do Vysokých Tatier, ktorý absolvovalo 67 žiakov 8. - 9. ročníka v dňoch 22. - 28. mája 1953 pod vedením riaditeľa Jozefa Nitrayho a učiteľov Dominika Hrbatého a Otta Kadieru. Mnohí dodnes spomínajú na nezabudnuteľné turistické túry po Vysokých Tatrách, ktoré sa podnikali zo Sliezskeho domu, kde boli ubytovaní.

Ďalšie výlety sa organizovali v roku 1955 so žiakmi nižších ročníkov do Komárna a Sliača a so žiakmi vyšších ročníkov do Banskej Štiavnice, Na Počúvadlo a do Žiaru nad Hronom.

Trojdnový masový výlet, na ktorom sa zúčastnilo 200 žiakov, sa uskutočnil v marci 1957. Jeho cieľom bola Bratislava. V tom istom roku sa uskutočnil pre žiakov vyšších ročníkov zájazd na Strojárenskú výstavu do Brna.

V rámci zdravotnej starostlivosti zabezpečoval riaditeľ školy Jozef Nitray pre žiakov preventívne lekárske prehliadky u obvodného lekára a prehliadky chrupu u zubného technika. Na tieto prehliadky bol vypracovaný plán podľa tried, ktorý sa prísne dodržiaval. Liečba žiakov bola úplne zdarma.

Riaditeľ školy účinne pomáhal rodičom žiakov a samotným žiakom, ktorí končili školskú dochádzku pri výbere školy pre ďalšie štúdium. Pomerne veľký počet nadaných žiakov, ktorých riaditeľ Nitray zvlášť sledoval, sa dostali na gymnázia (neskôr Jedenástočná stredná škola), resp. na Stredné odborné školy s maturitou rôzneho zamerania, kde „absolventi“ veľkomáňanskej základnej školy dosahovali veľmi dobré vý-

sledky. Aj ostatní žiaci sa uplatnili po absolvovaní tzv. Majstrovských, resp. Učňovských škôl v odbore, v ktorom sa vyučili.

*Text zostavil: Ing. Rudolf Bugár,
z vlastných spomienok, Školskej
kroniky a zo spomienok Ludmily
Horníkovej a Mgr. Márie Bednárovej*

pokračovanie zo str. 8, Udiadlo sa...

23.11.2013 - **V druhom kole volieb predsedu** Nitrianskeho samosprávneho kraja sa v našej obci z celkového počtu 1632 voličov zapísaných vo volebnej listine volieb zúčastnilo 298 voličov, čo predstavuje 18,3 % účasti. Kandidát Milan Belica získal 271 (90,9 %) hlasov a Tomáš Galbavý 27 (9,1 %) hlasov.

26.11.2013 - V rámci prípravy na zimnú sezónu obec zakúpila **rozmetadlo pre zimný posyp** miestnych komunikácií. Dôvodom zakúpenia tohto prídavného zariadenia k traktoru boli viacročné ťažkosti so zimnou údržbou ciest, keď nám Regionálna správa ciest v čase sneženia a poľadovic na základe objednávky

nevedela včas takýto posyp vykonať.

28.11.2013 - Pracovníci obce vykonali výmenu starého a v dôsledku vlhkosti spráchniveného a prepadaného **pódia v sobášnej miestnosti**. Stará podlaha a koberec boli odstránené, bol urobený nový skelet a prekrytie podlahovými doskami, na ktoré bola umiestnená plávajúca podlaha. Na odvedenie prípadnej vlhkosti boli v pódiu nainštalované odvetrávacie otvory.

29.11.2013 - Na základe výsledku protipožiarnej revízie bola vykonaná **výmena vstupných dvier** do kotolne kultúrneho domu, ktoré pracovníci obce oplechovali, aby spĺňali podmienky protipožiarneho uzáveru.

pokračovanie na str. 13

dokončenie zo str. 5 Červený kríž

val dobrovoľníkov. Začal pripravovať sieť „dobrovoľných sestier“, ktoré ošetrovali zranených na staniciach prvej pomoci /bolo ich 24 na území Slovenska/, lazaretov, poľných nemocniciach... Otvoril tzv. občerstvovacie stanice popri vlakových tratiach a vychovával si i diplomované sestry. Koncom druhej svetovej vojny pribudla k červenokrížskym činnostiam i pátracia služba.

Koniec 2. svetovej vojny mu umožnil návrat k predvojnovkej činnosti a opäť sa pričlenil k Československému ČK. V čele divízie pre Slovensko stál JUDr. Ľudovít Čečetka. Znovu bola potrebná aj pomoc zo zahraničia v podobe potravín, šatstva, obuvi, hygienických vecí a iných.... Dokonca z Ameriky naša krajina dostala 102 nových sanitiek, pretože z 54 vozidiel bolo 38 zničených vo vojne.

Veľkým prelomom bol rok 1948 a nástup komunizmu. Vtedy ČK prišiel o celý svoj majetok – budo-

vy, ozdravovne, sanitky. Jeho pozícia bola presne štátom vymedzená – získavanie darcov krvi, osvetová činnosť a kurzy prvej pomoci. Profesionálnu zdravotnú službu prevzal v plnej miere štát, čím sa stal viac-menej ako organizácia združujúca občanov. Mal širokú základňu takmer v každej obci, závode, či škole. Vtedajšia ideológia zasiahla do činnosti ČK najmä v príprave brancov, dobrovoľných sestier, ochrany obyvateľov pred zbraňami hromadného ničenia.

Vznik samostatnej Slovenskej republiky /1993/ umožnil vznik Národnej spoločnosti Slovenský Červený Kríž. Keďže stratil všetky svoje činnosti a zdroje, musí svoju činnosť podriaďovať výške získaných prostriedkov. V záujme prežitia organizuje kurzy prvej pomoci a kurzy pre opatrovatelky. V obmedzenej forme poskytuje aj sociálne služby pre starých ľudí. Verejnosť si zvykla spájať ČK iba s darcovstvom krvi, ale to je typické iba pre nás a Čechy, inde na svete sú

jeho úlohy iné.

V okrese Nové Zámky je v súčasnej dobe registrovaných 40 spolkov s 3 000 členmi, mládež je registrovaná v 4 Skupinách mládeže a má 122 členov. História ČK u nás siaha až do čias Rakúsko – Uhorska, kedy bola na prvom mieste pomoc chudobným a zakladanie sirotincov. K súčasným dobrým výsledkom patrí množstvo vyskolených občanov z oblasti prvej pomoci, rekvalifikačné kurzy pre opatrovatelky, výchova k prvej pomoci na školách, súťaže pre deti a pomoc pri získavaní darcov krvi pre Národnú transfúziu službu. S týmto súvisí i odmeňovanie darcov krvi za jej mnohonásobné darovanie. Na záver by som všetkým bezplatným darcom chcela poďakovať za ich zásluhnú činnosť a zároveň ich i všetkých ľudí dobrej vôle pozývam na najbližší odber krvi, ktorý sa uskutoční 21. januára 2014 v kultúrnom dome od 8,00 – 10,00 hod.

(Bc. Ľudmila Peceková)

Činnosť

ZO SZZ v Mani

V dňoch 9. -11. augusta sme zorganizovali výlet, počas ktorého sme navštívili hrad Modrý Kameň, mesto Rimavská Sobota, hvezdáreň v Rimavskej Sobote, kde sme sa zúčastnili pozorovania Slnka a prednášky o pozorovaní oblohy. Druhý deň sme navštívili mesto Eger v Maďarsku, prezreli sme si baziliku, Egerský hrad, historické centrum, kúpele a vinársku oblasť „Údolie krásnych žien“, kde sme ochutnali domáce vína. Tretí deň sme navštívili Muránsku planinu a prezreli sme si Muránsky hrad.

21. augusta sme sa zúčastnili na prednáške o výrobe vína, ktorú predniesol Ing. Peter Porubský v Šuranoch.

7. septembra sme zorganizovali prednášku na tému Stolové odrody viniča, ktorú predniesol Ing. Tomáš Strelinger – odborník na pestovanie a šľachtenie viniča na Slovensku.

15. septembra sme zorganizovali Výstavu ovocia, zeleniny a kvetov, ktorú si pri príležitosti hodových slávností prezrelo takmer 300 návštevníkov.

13. októbra sme sa zúčastnili na výstave Regionálne jablko roka v Mojzesove a následne na celoslovenskej súťaži o jablko a hruška roka 2013 v Trenčíne.

(Ing. Peter Hudec, pred. ZO SZZ)

Stavanie mája

Predvečer 1. mája bol pre obyvateľov časti Malá Maňa sviatočným. Vedľa detského ihriska mládeňci za doprovodu FSK Dolina postavili máj. Folkloristi spievali i pri stavaní mája vo Veľkej Mani. Podujatia pokračovali pri speve a pohári vína.

(Jarmila Trungelová)

Požiar

na kostolnej veži

Dňa 2. mája 2013 sa našou obcou prehnała búrka, začali sa ozývať hromy, blesky. Jeden blesk zasiahol vežu kostola. Stalo sa to približne o 19.13 hod., keď sa končila večerná sv. omša. Ľudia si nič nevšimli, všetci sa ponáhľali domov. Búrka spôsobila výpadok internetu. Asi o dve hodiny správca internetovej siete Ing. Michal Hraška spolu s Jozefom Cigáňom išli odstrániť poruchu a zistili, že sa z veže kostola dymí. Udalosť nahlásili na tiesňovú linku. Hasiacim prístrojom prineseným starostom obce sa už zasiahnuť nedalo, pretože veža kostola už bola plná dymu. Na miesto prišli hasiči zo Šurian a z Nových Zámkov, ktorí hneď po príchode hasili oheň zvnútra veže jednou prúdnicou. Kríž s guľou na vrchole veže sa postupne nakláňal, ale 35 metrová vysokozdvížná plošina bola krátka na jeho zabezpečenie. Bolo potrebné povolať plošinu z Nitry s 50 m rebríkom, ale tesne pred jej príchodom kríž aj s guľou, na ktorej bol osadený, spadol. Dopadol vedľa sochy sv. Floriána, ktorú našťastie nepoškodil. Guľa mala priemer približne 1 meter a kríž bol vysoký 2 metre. Po odvetraní kopule veže a dohasení tlejúcich častí krovu hasiči z plošiny zakryli vzniknutý otvor na vrchole veže. Pri odstraňovaní poškodenej plechovej gule (drevená výstuž zhorela) si Matej Polák poranil ruku tak nešťastne, že mu ju museli operovať. „Horelo v poväčšom priestore. Hrozilo, že veľký kríž z veže by mohol spadnúť, hasiči urobili potrebné opatrenia, aby obyvatelia neboli ohrození,“ informoval Róbert Ambra z Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Nitre. Požiar podľa jeho slov nebol veľkého rozsahu, išlo o dymenie a slabšie horenie. Hasičom sa ho podarilo uhasiť v krátkom čase.

Kríž bol na vežu znovu osadený 7. septembra 2013. Bola vyrobená nová medená guľa, do ktorej sa vsadil pôvodný kríž a zabezpečila sa modernejšia ochrana bleskozvodom.

(Jarmila Trungelová)

Z činnosti

ZPCCH a SZTP

Výbor ZPCCH a SZTP sa snaží celý rok pripravovať zaujímavé akcie pre svojich členov, ale i priateľov organizácie. Najvýznamnejším podujatím roka je Výročná členská schôdza, ktorá má najväčšiu účasť. Zhodnotili sme tu svoju prácu, odmenili jubilujúcich členov, dievčatá z DSS Kamilka nám predviedli pekný program a dobrá večera a zákusok potešili naše brušká.

Svoje unavené telá zregenerovali na rekondičných pobytoch v Turčianskych Tepliciach a vo Vyhniach 29 ľudí. Navštívili sme Taliansko - Lignano Sabbiadoro. Leto nemôže byť bez návštevy kúpaliska. Tento rok sme vyskúšali najskôr termálne kúpalisko v Komárne a potom naše tradičné Štúrovo. O tom, že vieme ešte aj športovať bola účasť športových hier v Nových Zámkoch. Naši členovia tu získali: 2. miesto p. Molnár a 3. miesto p. Sirčeková. Poďakovať sa za svoje zdravie a vyprosiť ďalšie milosti bolo cieľom na púti v Levoči a na Starých Horách. Účasťou na „Dni šikovních rúk“ svojimi výrobkami potvrdzujeme, že i zdravotne postihnutí dokážu vytvoriť veľmi pekné veci. V jesennom období je už viac času a „Batôžkové posedenie“ bola akcia, kde nás súbor ZBEŽANKA zabavil pekným programom a sponzori bohatou tombolou. Tu sa patrí povedať všetkým veľké Ďakujem. A dúfam, že o rok sa stretneme viacerí.

Počas celého roka navštevujeme našich chorých členov. V piatok 6. 12. 2013 zaklopal na okno Mikuláš a našich 6 detí si tiež v čistých čižmičkách našlo sladkú odmenu. Pre skôr narodených sme pripravili vianočný darček.

Rok pomaly odchádza. Na záver sa chcem poďakovať tým, ktorí nám celý rok pomáhali a všetkým zaželať Veselé vianočné sviatky a Šťastný nový rok 2014.

(Anna Jančová)

Činnosť MO MS v Mani a FSK Dolina

MO MS v Mani zorganizoval v tomto roku autobusové zájazdy do Divadla Andreja Bagara v Nitre na divadelné predstavenia: Pýcha a predsudok; Prefikovaná vdova a do Kozárovci na pôvodný muzikál: Kubo.

V dňoch 5. - 6. júla v rámci podujatia Podhájske dni remesiel pripravili tradičný "Máňanský dvor". Na tomto podujatí sa svojim programom predstavili aj naši folklóristi.

31. júla - 3. augusta sme zorganizovali zájazd, ktorého cieľom bolo spoznávanie Moravy a Kysúc. Navštívili sme: Vizovice - pálenicu Rudolfa Jelínka; Ostravu - interaktívne múzeum „Svět techniky“ a „Svět miniatúr Miniuni“, kde sme videli stavby sveta v mierke 1:25. Druhý deň sme navštívili „Valašského múzea v prírode“ v Rožnově pod Radhoštěm a Trojmedzie troch štátov - Slovenska, Česka a Poľska. Tretí deň sme sa zastavili pri ropnom prameni v Korní, prezreli sme si unikátny slovenský orloj v Starej Bystrici, navštívili sme Múzeum kysuckej dediny v Novej Bystrici - Vychylovke a zastavili sme sa v Staškove - v rodnom dome Jozefa Kronera. Posledný deň sme spoznávali Žilinu, Martin, na pltiach splavovali najdlhšiu slovenskú rieku - Váh pod Strečnom a prezreli si hrad Strečno.

6. september 2013 bol dňom sviatočným. V tento deň sme širokej verejnosti odovzdali knihu Na Máni, kde je zaznamenané spomínanie na učiteľa, zvyky, obyčaje a tradície dediny na Požitaví. Súčasťou knihy je aj Spevník piesní, ktoré znotoval Ing. Marián Járek. Prílohou knihy je CD „Na kopečku balzamovom“, v úprave majstra Štefana Molotu. Kniha bola realizovaná s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a Ing. Jozefa Nitraya, CSc. Folklóristi vystupovali v Arboréte v Tesárskych Mlyňanoch, na Podjavorských folklórnych slávnostiach v Pliešovciach, na Jubilejnej poľnohospodárskej výstave na Agro-

V daždivú nedeľu, 25. augusta sa konal koncert rokovej skupiny GROW z Kmeťova. Mladí muzikanti sa predstavili svojimi vlastnými skladbami. Záver letných kultúrnych podujatí vyvrcholil hodovou veselicoú. (J. Trungelová)

komplexe v Nitre, na Vinobraní vo Vrábľoch, Dňoch obce v Mojzesove, v Kozárovciach pri príležitosti prehliadky neprofesionálnej kultúry Nitrianskeho samosprávneho kraja Srdce - duša - radosť. Za úspešnú

reprezentáciu NSK Folklórna skupina Dolina dostala Ďakovný list predsedu NSK Milana Belicu.

Folklóristi sa v súčasnosti zdokonaľujú v tancoch - pod dohľadom skúsených tanečníkov - v Krajskom osvetovom stredisku v Nitre.

(Jarmila Trungelová)

Uskutočnilo sa

6. 5. 2013 do obce zavítal cirkus Varieté Karlson a 28. 8. 2013 Magic show Marion.

14.7.2013 sa konali strelecké preteky v Gedre.

Október sa nesie v duchu Úcty k starším, a preto sme 20. októbra 2013 pre tých skôr narodených pripravili program V rytme flamenga - v podaní umeleckého súboru Andalúcia z Bratislavy. (Jarmila Trungelová)

dokončenie zo str. 11, Udialo sa...

3.12.2013 - V priestore zberného dvora na „Pajte“ vytvorili pracovníci obce z betónových panelov **plochu na pohotovostnú skládku** posypového materiálu pre zimnú údržbu miestnych komunikácií.

4.12.2013 - Na základe výsledku prieskumu trhu obec podpísala zmluvu s úspešným uchádzačom na dodávku dvoch kusov **meračov rýchlosti vozidiel - radarov**, ktoré budú inštalované na hlavnej ceste pri vstupoch do obce.

Odhalenie pamätnej tabule

25. júna 2013 Občianske združenie Slovenský juh odhalilo Pamätnú tabuľu na budove Základnej školy v Mani - Dr. Júliusovi Špaňárovi a prítomným sa prihovorili týmito slovami:

„Vážené dámy, vážení páni, milí krajanovia Požitavci, dovoľte mi, aby som Vás v mene Občianskeho združenia Slovenský juh v Bratislave privítal na tomto slávnostnom akte inštalácie pamätnej tabule významnému rodákovi z Veľkej Mane profesorovi Júliusovi Špaňárovi. Zvlášť srdečne vítam členov jeho rodiny. Chcem poďakovať za ochotu spolupracovať na tejto akcii pani riaditeľke Základnej školy v Mani, Mgr. Eve Abrmanovej a starostovi obce Maňa Ing. Igorovi Sádovskému. Bez ich spolupráce by sa táto taká významná akcia neuskutočnila.

Naše občianske združenie Slovenský juh, ktoré v roku 1997 založili bývalí žiaci šurianskeho gymnázia, jediného gymnázia Slovákov na zabratom území južného Slovenska v rokoch 1938 - 1945. Činnosť nášho občianskeho združenia sa sústreďuje okrem iného na zachovanie pamiatky významných osobností kultúrneho a vedeckého života na slovenskom juhu. K takýmto významným osobnostiam patrí aj univerzitný profesor PhDr. Július Špaňár, CSc., rodák z Veľkej Mane.

Pre bývalých žiakov šurianskeho gymnázia, najmä tých, ktorí chodili pred okupáciou do Gymnázia v Zlatých Moravciach, bol vtedy ešte ako čerstvý maturant a vysokoškôľák v Bratislave Ďulo Špaňár, ako ho spolužiaci oslovovali, vzorom mimoriadne talentovaného žiaka a kamaráta.

Že bol profesor Špaňár významnou osobnosťou v oblasti vedy Slovenska svedčí i to, že Slovenská akadémia vied ho v šesťväzkovej Encyklopédii Slovenska z roku 1981 zaradila medzi významné osobnosti. V pia-

tom zväzku encyklopédie na str. 721 je uvedený ako klasický filológ pod heslom Špaňár, Július, PhDr., univerzitný profesor. Narodil sa 12.11.1917 vo Veľkej Mani, dnes časť Mane, okres Nové Zámky. Štúdium klasickej a nemeckej filológie absolvoval v roku 1941 na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a v roku 1942 na univerzite v Lipsku. V rokoch 1942 – 1951 bol stredoškolským profesorom, od roku 1951 pracoval na Katedre románskej, klasickej a semitskej filológie Filozofickej fakulty UK v Bratislave, v rokoch 1966 – 1971 bol jej vedúcim. V roku 1962 sa stal docentom, v roku 1976 kandidátom vied a v roku 1969 bol menovaný vysokoškolským profesorom. Vo vedecko-výskumnej a pedagogickej práci sa zaoberal antickou filozofiou. Je autorom mnohých významných prác ako Život a učenie Herakleitas Efezu, Gramatika latinského jazyka, Latinsko-slovenský slovník, a mnohých štúdií, statí a článkov z oblasti antickej filozofie. Je spoluautorom učebníc latinčiny pre stredné školy. Významná je i jeho prekladateľská činnosť. Preložil Lucianové Rozhovory bohov a iné satirické prózy, O troch podvodníkoch, Longovo dielo Danfis a Chloe, Aristotelovu Etiku Nikomachovu a iné. V roku 1968 bol vyznamenaný ako zaslúžilý učiteľ. Nie je našim cieľom v tomto krátkom príhovore vyčerpávajúco hodnotiť prínos profesora Špaňára v slovenskej vede. Týmto spôsobom pripomíname jeho krajanom mimoriadne významnú osobnosť – ich rodáka.

Pravdou je, že obec Maňa môže byť hrdá na viacerých svojich významných rodákov, ako napríklad Jozef Vševlad Gajdoš, Viliam Hotka – kňaz a spirituál na kňazskom seminári v Bratislave, profesor Ján Bako, Mons. Dominik Hrušovský, Dr. h. c., arcibiskup a pápežský nuncius v Bielorusku.

Veríme, že v tejto škole, kde dnes inštalujeme pamätnú tabuľu Vášmu rodákovi profesorovi Špaňárovi, vyrastie veľa jeho nasledovníkov a významných osobností obce Maňa.“

Činnosti horského výboru „Stará hora“

Správa o činnosti horského výboru „Stará hora“ za rok 2013, ktorá odznela na Hedšíku - 7. decembra 2013 „Vážení vinohradníci, vážení hostia! Končí sa rok 2013 a my sme sa okrem toho, aby sme zvolili perekov, hájnika a richtára stretli aj kvôli tomu, aby sme zhodnotili ako ten rok ubehol. Pre niekoho bol viac úspešný pre niekoho menej. Myslím na to, aký úspešný bol tu vo vinohrade, či sa podarilo dopestovať kvalitné hrozno a následne i víno alebo sa podarilo hrozno dobre predať. Aj to bude témou dnešných debát. Čo sa týka činnosti horského výboru, zorganizovali sme viacero podujatí, ktoré sme s pomocou Vašou a Božou aj dobre zvládli.

Vo februári sme organizovali súťaž o najlepšie starohorský guláš – bol to už 12. ročník. Záujem o túto súťaž je veľký. Je to cez zimné obdobie, kedy je menej roboty a je to aj spiestrenie zimných dní a večerov.

18. mája sme sa zúčastnili na Nitrianskom vínnom festivale, ktorý sa konal pod hradom, kde sme mali stánok a reprezentovali sme „Maňanskú Starú horu“, náš vinohradnícky spolok a dobré víno.

V máji sme ešte pripravili oslavu sv. Urbana, ktorá sa tu už tradične začína sv. omšou a následne pokračuje v hajlochoch až do neskorej noci. Na tento rok pripadlo výročie – 100 rokov – od postavenia sochy sv. Urbana. Pri tejto príležitosti sme navarili guláš a zabezpečili občerstvenie, ktoré sme všetkým zúčastneným podávali zdarma, veď storočné výročie si zaslúži nejakú oslavu.

Ďalej sme v auguste zorganizovali súťaž o najlepšie letný guláš, ktorý sa tiež teší veľkému záujmu. No aby sme sa len nezabávali, tak sme urobili elektrinu na Kratinách, čo nás stálo tiež veľa úsilia aj nejaké financie. Zakúpili sa 3 plynové delá na plašenie škorcov. Robila sa údržba ciest, studní, takže činnosť horského výboru bola pestrá.“

Richtárom Starej hory zostal Štefan Černák. Perekmí sa stali: Jozef Hru-

šovský, Milan Hrušovský, Juraj Žig-ray, Juraj Sulan, Pavol Tinák, Marcel Dominik. (Štefan Černák)

OBEC MAŇA ĎAKUJE SPONZOROM PFS 2013

- * ADAL, s.r.o., Vráble
- * AGROCOOP, PVD, HUL
- * AGRO ŽITAVA, s.r.o., Šurany
- * Alexander Šuba, Malá Maňa
- * AGROKVVET - Marián Beduš, Maňa
- * BOTO s.r.o. - VAŠA KANCELÁRIA, Šurany
- * BUFET 5-ka – Jozef Raučina, Podhájska
- * COOP JEDNOTA, Nové Zámky
- * DeLUX-SM, s.r.o., Vráble
- * DIOS Slovakia, s.r.o., Horné Saliby
- * Dušan MINKA, Vinodol
- * GASTRO BRAŇO, Zlaté Moravce
- * HOSTINEC PRI KAŠTIELI - A. Buranský, Maňa
- * Ing. Jozef Gajdoš, SHR, Maňa
- * Ján JURÍK, Maňa
- * Jozef SÁDOVSKÝ, Kmeťovo
- * KOMUNÁLNA POISŤOVŇA a.s., Vienna Insurance Group
- * LÚČNICA spol. s r.o., Lúčnica nad Žitavou
- * Mário HAJABAČ, Maňa
- * MAŤOKOV - Matej Tráč, Maňa
- * Martin Bednár, Maňa
- * MINISTERSTVO KULTÚRY SR
- * NITRIANSKY SAMOSPRÁVNÝ KRAJ
- * PEKÁREŇ - Jozef Oremus, Bánov
- * Peter HAJNALA, Maňa
- * PIZZERIA SIMI, Maňa
- * POTRAVINY - Marta Čániová, Malá Maňa
- * POTRAVINY - Milan Varga, Maňa
- * ROENÍCKY MLYN, s.r.o., Veľké Lovce
- * STAVEX NITRA, spol. s r.o., Nitra
- * TERMÁLNE KÚPALISKO Podhájska, s.r.o.
- * TEXTIL PETRA - Petronela Kotlárová, Maňa
- * V-Centrum, s.r.o., KAMENÁRSTVO Vráble
- * VÍNO BALÁŽI – Roman Baláži, Lúčnica nad Žitavou
- * Vladimír TURAN, Maňa
- * ZMRZLINA - Dušan Janček, Maňa

Anna Gajdošová oslávila 100 rokov svojho života

Oslava dožitých 100 rokov Anny Gajdošovej začala gratuláciou v miestnom rozhlase 3. augusta 2013, ktorú im pripravil krstný syn Jaroslav Sádovský s rodinou.

Maminka často spomínali na svoju mladosť, keď na driapačkách a priadkach učili mladšiu generáciu spievať piesne a pod vedením pána

organistu Karola Markoviča spievala i v cirkevnom zbore. Ich láska k spevu a práci sa prejavovala usilovnosťou a dobrotou ku všetkým ľuďom. Nepoznali hnev a nenávisť a v tejto pohode prežívajú i dnešné roky a tešia sa na každú návštevu. I napriek tomu, že strácajú sluch, rada si medzi hosťami posedia. Prešli piatimi spoločenskými zmenami a dvomi svetovými vojnami. Dnes svoju starobu prežívajú v samostatnom Slovensku. Veľkou láskou i želaním zdravia ich pozdravila dcéra s manželom a ich vnúčatá s rodinami, ktorí pripravili slávnostnú oslavu v rodinnom kruhu a tiež vítali ďalších príbuzných. Ich 90 ročnú sestru Margitu a známych, ktorí ich prišli pozdraviť.

Úprimné poďakovanie patrí pracovníkom Obecného úradu v Mani, ktorí navštívili najstaršiu občan-

ku so starostom obce - Ing. Igorom Sádovským so srdečným blahoželaním. Zaželi im dobré zdravie a ďalšie radostné chvíle v kruhu svojich najbližších. Je chvályhodné, že vedenie OcÚ nezabúda na ľudí, ktorí v rodnej dedine žijú a tu i pracovali. Za odbornú pomoc a starostlivosť ďakujem i nášmu lekárovi MUDr. Vladimírovi Vicianovi.

Ďakujem i Vám, milé kolegyne, že ste si našli čas navštíviť moju maminku. Vďaka za spôsobenú radosť, ktorú sme prežívali, patrí i duchovnému otcovi vdp. Mgr. Petrovi Janíkovi, pátrom Luborovi a Mariánovi z Rodiny Nepoškvrnenej za sv. omše a za modlitby všetkých občanov našej obce.

Na našu 100 ročnú babku nezabudli ani dcéry Gejzu Földváriho – Sula a Ketty, ktoré žijú v USA a maminku si pamätajú ešte z mladosti, keď oslávenkyňa v kaštieli pracovala.

Všetci starí ľudia potrebujú hlavne lásku od svojich najbližších. Snažíme sa im ju preukázať. To jediné im môžu dať všetky deti, pretože dostali od rodičov najkrajší dar – život

(dcéra Ludmila s manželom)

Hodové slávnosti

V časti obce Malá Maňa sa konali 8.9.2013 - na sviatok Narodenia Panny Márie. Popoludnie obyvateľom spestrila hudobná skupina Harmonik z Dolného Ohaja.

V časti obce Veľké Maňa sa konali o týždeň neskôr – na sviatok Sedembolestnej Panny Márie. Slávnostnú svätú omšu celebroidal Otec arcibiskup Dominik Hrušovský – náš rodák. Po jej skončení posvätil súsošie sv. Cyrila a Metoda, ktoré zhotovili PaedDr. Miroslav Polák a PaedDr. Peter Zákopčan. Sochy sú osadené pred farským úradom a zhotovili sa rámci 5. ročníka Rezbárskeho sympózia. Sviatočný deň obyvateľom spestrili - koncert Dychovej hudby Skýcovanka, Výstava ovocia, zeleniny a kvetov, futbalové zápasy a kolotoče. (Jarmila Trunzelová)

Priateľská návšteva Slovákov zo Srbska

V dňoch 19. – 22. júla 2013 sme privítali predstaviteľov Miestneho spoločenstva z Laliča a ich Folklórny súbor KUS Štefánik. 44 členú delegáciu sme ubytovali v rodinách a pripravili sme pre nich bohatý program. Hneď prvý večer sme vo vinohradoch Stará hora – u pána Martina Bednára - zorganizovali priateľské stretnutie pri hudbe, speve, vínkach a pečenom prasiatku.

V sobotu sa hostia rekreaovali na Termálnom kúpalisku v Podhájskej, prezreli si obec a účinkovali v programe Požitavských folklórnych slávností. Večer sme sa spoločne zabávali na veselici v parku.

Hostia nedeľu trávili v rodinách a na slávnostiach. V pondelok doobeda sme sa s priateľmi rozlúčili so želaním skorého stretnutia.

Naše poďakovanie patrí všetkým, ktorí nezištne ubytovali hostí, venovali sa im, starali sa ... a aj ďalším nemenovaným, vďaka ktorým sme zvládli náročný víkend k spokojnosti všetkých zainteresovaných.

(Jarmila Trunzelová)

Kultúrne leto v Panskej záhrade

Tohto roku sme po prvýkrát začali v letných mesiacoch pripravovať kultúrne podujatia. Prvé sa konalo 9. júna a bolo venované všetkým deťom. Pripravili sme vystúpenie domácej tanečnej skupiny Phantoms Crew a mladej talentovanej speváčky Veroniky Šebeňovej zo Šurian.

20. - 21. júl patril folkloristom – Požitavským folklórnym slávnostiam.

18. augusta sme pre najmenšie deti pripravili predstavenie bábkového divadla Dúha z Nových Zámkov. Zabávali deti bábkovou hrou „Katrine výmysly“.

FESTIVAL BOŽÍ DOTYK 2013

Mládežnícky spevokol Dorothea v spolupráci s Rímskokatolíckym farským úradom v Mani zorganizoval festival mládežníckych spevokolov a gospelových skupín pod názvom Boží dotyk. Festival sa konal 26.10. 2013. Vystúpenia jednotlivých skupín začali o 10,30 hod. v sále kultúrneho domu.

Sme veľmi radi, že naše pozvanie prijali: Romantici (Vráble), Kvapky šťastia (Melek), Škovránok – junior (Trávnica), Božia dúha (Vlkas), V JEHO MENE (Michal nad Žitavou), Boží šramot (Veľké Lovce), Nie náhodou (Šurany).

Festival bol nielen prehliadkou skupín a spevokolov, ale aj dňom duchovnej obnovy pre účinkujúcich i poslucháčov – jeho súčasťou bolo aj slávenie Eucharistie, ktorú celebrowal p. farár Peter Janík.

Veríme, že tento deň bol pre všetkých nezabudnuteľný, zaspievali sme si spoločne na Božiu oslavu a nadviazali sme nové priateľstvá.

V mene Dorothea chcem poďakovať aj všetkým obyvateľom Mane, ktorí festival podporili tým, že hosťom pripravili sladké občerstvenie. Nech im to Nebeský Otec odmení. O rok dovidenia! (Mgr. Jana Vidová).

Dosiahnuté výsledky futbalistov

Sezónu 2012/2013 zakončilo naše áčko v premiérovej sezóne v Majstrovstve okresu na 10. mieste. V niektorých zápasoch sme si vybrali nováčikovskú daň. Naše výsledky boli ovplyvnené aj tým, že sme mali problémy s hracou plochou a po jar-ných záplavách sme museli odohrať stretnutia na neutrálnom ihrisku vo Vlkase, za čo sa chcem poďakovať vedeniu ŠK Vlkas. Ale s konečným umiestnením sme nakoniec boli spokojní, pretože sme sa vyhli priamym bojom o záchranu. Za zmienku stojí, že z nášho mužstva sa dostal po skončení súťaže do výberu okresu náš brankár Pavol Gubric.

Sezónu 2013/2014 sme začali ťažkým žrebom, keď nám lós na domácom ihrisku prisúdil minuloročného víťaza zo Svodína, legionármi prešíkované Čechy, netajace sa postupovými ambíciami, a na hodový zápas nevyspytateľné Novozámocké béčko. Vonku sme zasa mali ambiciózneho nováčika z Michala a susedné Mojzesovo. Mali sme malú dušičku, ale hlavne po domácich výborných výkonoch sme získali 9 bodov. Potom ale prišli zranenia a vylúčenia a až do 11. kola sme nebodovali. Záver bol našťastie v poriadku a v po-

sledných 3 kolách sme získali 7 bodov, čo nás po jeseni katapultovalo na 10. miesto... Určite sme mali ambície mať o nejaký bodík viac a byť umiestnený o nejakú priečku vyššie, ale pracujeme výhradne s vlastnými domácimi hráčmi, čo sa okrem nás v MO môže pochváliť snáď len Mojzesovo. K ďalším pozitívom patrí zapracovanie našich mladých odchovancov do mužstva.

Dorast skončil minulú sezónu na 5. mieste. Túto jeseň začal ešte lepšie a nakoniec ju skončil na 2. mieste o dva body za vedúcim Kmetovom. Pozitívom opäť bolo, že od leta sa podarilo zapracovať chalanov, ktorí skončili v žiackej kategórii. Žiaci minulú sezónu skončili na 9. mieste. Túto sezónu začali po odchode starších chalanov do dorasteneckej kategórie so značne obmeneným kádrom. Odohrali niekoľko dobrých zápasov, ale je cítiť, že ešte sa spolu potrebujú zohrať a hlavne je citelné, že niektorí naši žiaci majú o 3-4 roky menej ako súper. Aj tu však vidieť, že pracovať s mládežou má zmysel, keď sa do žiackeho výberu dostal náš Adrián Naď a s družstvom výberu OBFNZ sa umiestnili na výbornom 6. mieste v rámci Západného Slovenka. Dokonca sa dokázal niekoľkokrát aj strelecky presadiť.

Na záver chcem poďakovať páno-vi starostovi za podporu, všetkým zúčastneným na brigádach, zavlážovaní a úprave hracej plochy (hlavne Michalovi Šulkovi a Vojtovi Pintérovi), popriať postup v tabuľke, hráčom veľa zdravia a pohody do Nového roka. A touto cestou chcem tiež poprosiť niektorých neprajníkov, aby nás namiesto kritizovania prišli povzbudiť a pomôcť, pretože naša cesta je založená na vlastných odchovancoch a hlavne my sa futbalom bavíme. Prajem krásne prežitie Vianočných sviatkov a šťastný nový rok.

(Ing. Pavol Gubric ISSF
manažér OFK Maňa)

PRIPRAVUJEME:

- 14.12.2013 Koledy kresťanov Slovenska "Plesajte všetci ľudia" alebo "Vianoce s Dolinou"
- 15.12.2013 Vianočná akadémia
- 19.12.2013 Koncert žiakov ZUČ
- 24.12.2013 Privítanie Betlehémskeho svetla a jeho roznesenie do rodín
- 25.12.2013 Koncert mládežníckeho spevokolu Dorothea pod názvom PRIJMI HO - Kostol Sedembolestnej Panny Márie v Mani
- 31.12.2013 Detský Silvester
- 21. 1. 2014 Odber krvi
- 26. 1. 2014 5. ročník Požitavskej ligy v mariáši v KD Maňa. Pozvaný je každý, ktorý je súťaživý a má rád kráľovskú hru „Mariáš“
- 31. 1. 2014 Venček – ukončenie tanečného kurzu
- 1. 2. 2014 Ples záhradkárov
- 22. 2. 2014 Ples priateľov
- Január – február 2014 Uvedenie knihy Maňa - Veľká aj Malá, Studnica histórie a kultúry (Jarmila Trungelová)

Pripravil a vydal Obecný úrad v Mani, Nám. M. R. Štefánika 1, 941 45 Maňa, redakčná úprava - Ing. Igor Sádovský, Jarmila Trungelová, jazyková úprava Mgr. Olga Barancová, tlač a grafická úprava - Tlačiareň MERKUR s.r.o., Dolný Ohaj, www.merkurprint.sk, náklad 650 ks.